

PPPO PRENOSI ISKUSTVA KROZ PREDAVANJE I

KONFERENCIJU O UČESNIČKOM PLANIRANJU

“Vizionarstvo kao učesnički planski alat“ bila je vodeća tema konferencije koju su organizovali Program podrške prostornom planiranju opština UN-HABITAT-a (MUSPP) i Ministarstvo za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP), uz podršku ostalih partnera koji su učestvovali u procesu vizionarstva u partnerskim opštinama MUSPP: Friedrich Ebert Stiftung (FES) i Kulturno nasleđe bez granica (CHwB). U poslednje četiri godine vizionarske radionice su organizovane kao aktivnosti inkluzivnog planiranja uz aktivno učestvovanje službenika lokalnih uprava i organizacija civilnog društva u devet opština. Na ovoj konferenciji okupilo se 150 profesionalaca za planiranje sa celog Kosova da bi diskutovali i razmenili iskustva o učesničkom i strateškom planiranju na Kosovu i van njega. Učesnici su imali mogućnost da uče iz prezentacija tri eksperta za planiranje iz Švedske, Turske i Albanije. Konferencija koja je bila organizovana u četiri sesije pružila je veoma dobru mogućnost za razmenu iskustava između stručnjaka za planiranje na Kosovu. Konferencija je počela uvodnim zapažanjima ministra za životnu sredinu i prostorno planiranje u kojima je on ukazao da „su rezultati kapaciteta koji su izgrađeni na lokalnom i centralnom nivou uz podršku i stručnost UN-HABITAT-a počeli da budu vidljivi, jer sada imamo OPR za Junik koji je urađen korišćenjem sopstvenih kapaciteta opštine, a Đeneral Janković i Mamuša slede isti metod“. U svom uvodnom izlaganju, šef Kancelarije UN-HABITAT-a na Kosovu g-đa Kristina Galezia je naglasila ulogu UN-HABITAT-a i njegove saradnje sa opštinama na promociji pristupa učesničkog planiranja i metoda strateških planiranja.

Gospodja Arijeta Himaduna i gospodin Ishaku Maitumbi zvaničnici PPPO- a ,bili su prvi presentatori u konferenciji. Oni su opisali i dali kompletnu jasnu sliku o procesu vizioniranja kao i suštinu projekta deo kojeg je i Konferencija .

Konferenciju su svojim prisustvom uveličali g. Stiv Džonson, šef Odeljenja za održivo planiranje i razvoj zajednice iz Borlangu u Švedskoj, g. Fljamur Kući, savetnik premijera Albanije koji je preneo iskustva iz Albanije, g-đa Nuran Zelen Gulersoj, predavač na Tehničkom univerzitetu iz istanbula koja je prenela turska iskustva o učesničkom planiranju dajući

konkretne primere iz tri turska grada. Uspešna iskustva iz partnerskih opština MUSPP, Junika, Đeneral Jankovića i Mitrovica predstavili su opštinski službenici g-đa Ferdone Tofaj, g. Durim Dernjani i g-đa Šuhrete Peci.

Prezentacije su takođe imali i g-đa Suzana Goranci, šef Odseka za opštinsko planiranje u Odeljenju za prostorno planiranje MŽSPP, g. Iljir Đinoli, profesor na Arhitektonskom fakulteta Univerziteta u Prištini, g. Ljuan Šlaku, direktor KFOS-a i g-đa Eljivda Palaska iz Instituta za prostorno planiranje

Učesnici konferencije su dali svoj doprinos konferenciji postavljanjem brojnih vrednih pitanja i pokretanjem debata kroz razmenu iskustava i profesionalnih mišljenja. Planeri su naveli da je učestvovanje kreatora politke u procesu planiranja bilo naglašeno kao veoma važno pitanje, pošto u mnogim slučajevima odluke koje su doneli političari nisu u skladu sa vizijama građana, civilnog društva i drugih učesnika. Kroz ovaj generisani dijalog bilo je očigledno da je na Kosovu razumevanje procesa planiranja i učestvovanje u njemu još uvek relativno slabo, ali da je to očekivano imajući u vidu tranzicioni period kroz koji Kosovo prolazi. Pozitivno je što je uspeh u kosovskim opštinama koji je do sada zabeležen kroz učesnički pristup sugerise da će se poboljšanje nasaviti i da će se u budućnosti pokazati i dodatne koristi od ovog pristupa. 8. novembra, pre konferencije, MUSPP i ostali partneri su organizovali javno predavanje „Održiv urbani i seoski razvoj“ u Nacionalnoj biblioteci Kosova. Predavanje su otvorili ministar za životnu sredinu i prostorno planiranje i ministar poljoprivrede i seoskog razvoja. Mesta u amfiteatru biblioteke ispunili su studenti i planeri, kao i drugi predstavnici kosovskih opština koji se bave pitanjima planiranja. Predavanje su održali međunarodni eksperti za planiranje, posle kojeg je usledila aktivna diskusija učesnika i pitanja predavačima koji su predstavili pitanje održivosti iz tri različita ugla i iskustava zasnovanih na njihovoj stručnosti i iskustava zemalja iz kojih dolaze.

Rudina Qerimi
UN-HABITAT/PPPO

Uvodnik

Poštovani čitaoci,

Ovo izdanje biltena PPPO donosi informacije o proteklim aktivnostima Programa na centralnom i lokalnom nivou, dešavanjima u partnerskim opštinama, kao i važnim inicijativama koje su pokrenute na Kosovu sa ciljem promocije učesničkog prostornog i urbanističkog planiranja.

Bilten donosi izveštaj člana PPPO, Sami Stavoga, koji je učestvovao u Letnjoj školi za urbaniste koju su organizovali Kancelarija UN-HABITAT-a u Varšavi i Asocijacija evropskih škola za planiranje (AESOP) u saradnji sa Međunarodnim društvom gradskih i regionalnih planera (ISOCARP) i Evropskim udruženjem za urbanističko istraživanje (EURA).

Pažnja je posvećena predavanju o Održivom urbanom i ruralnom razvoju i Vizionarskoj konferenciji koja je okupila kosovske profesionalce na dvodnevnoj debati. Ovu konferenciju je organizovao PPPO u saradnji sa

Ministarstvom za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP), Kulturnim nasleđem bez granica (CHWB) i Friedrich Ebert Stiftung (FES). Učestvovanje gostujućih predavača iz Švedske, Turske i Albanije pružilo je mogućnost za razmenu međunarodnih iskustava oko ovih tema. Materijali koji su rezultat ove konferencije su u pripremi i biće objavljeni na internet stranici PPPO.

Najavljen je Memorandum o razumevanju sa opštinom Mamuša koji daje osnov za saradnju sa ovom opštinom u razvoju opštinskog plana razvoja. U međuvremenu su potpisani memorandumi o razumevanju i sa Gračanicom i Partešom, dve nove opštine koje su formirane u procesu decentralizacije. MoR sa Gračanicom doveo je do organizacije vizionarske radionice koja je jedan od prvih koraka u procesu planiranja i koja omogućava konsolidaciju i angažovanje civilnog društva. Radionicu su podržali MŽSPP, CHWB i FES. Učestvovanje eksperata iz Međunarodne civilne kancelarije koji se bave specijalnim zaštitnim zonama bilo je od ključne važnosti za ovu opštinu koja ima više lokacija koje su pod zaštitom.

Otvaranje javnih debata u Juniku i Đeneral Jankoviću na kojima se diskutovalo o opštinskim planovima razvoja ponovo je vratilo važnost učestvovanju javnosti tokom celog procesa planiranja. Veliki broj građana koji su prisustvovali ovim ceremonijama dokaz je povećane svesti građana o njihovim pravu da daju svoje mišljenje o budućem prostornom razvoju svojih opština. Sa planovima koji predstavljaju osnov za odabrane kapitalne projekte,

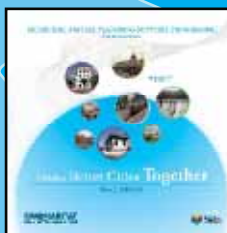
uključivanje građana je takođe važno u ovom slučaju. Primeri učestovanja javnosti u kapitalnim investicionim projektima u Đeneral Jankoviću i u Mitrovici su navedeni kao primeri inkluzivnog planiranja KIP.

Osnivanje Saveta za prostorno planiranje kao savetodavnog i konsultativnog tela svedoči o važnosti koju Vlada Kosova pridaje prostornom i urbanističkom planiranju u kreiranju budućeg razvoja na Kosovu. Takođe, osnivanje profesionalnog Udruženja kosovskih planera označava novi korak u stvaranju foruma za profesionalnu debatu o prostornom planiranju. Bilten sadrži detaljnije informacije o ulogama i težnjama ove dve organizacije.

Bilten takođe donosi članak koji je pripremila osoblje PPPO o situaciji u Đeneral Jankoviću, a ono što je novo u ovom izdanju je medijski ugao sa izvučenim delovima iz članaka iz štampanih medija o aktivnostima PPPO.

Nadamo se da će vam bilten biti interesantan. Pozivamo vladine i opštinske službenike, profesionalce, građane, muškarce i žene, dečake i devojčice da nam pišu o svojim idejama za razvoj kosovskih gradova, varoši i sela. Interesantna pisma objavićemo u našem biltenu.

Krystyna Galezia,
CTAI/Šef Kancelarije
UN-HABITAT-a na Kosovu

VIŠE U:
WWW.UNHABITAT-KOSOVO.ORG

EVROPSKA URBANISTIČKA LETNJA ŠKOLA

Predstavnik PPPO učestvovao je u radu Evropske urbanističke letnje škole (EUSS) u Wrocławu/Poljska. Školu su organizovali UN-HABITAT i Udruženje evropskih škola za planiranje (AESOP) u saradnji sa Međunarodnim društvom gradskih i regionalnih planera (ISOCARP) i Evropskim udruženjem za urbanističko istraživanje (EURA).

EUSS je održan na Wrocławskom Tehnološkom univerzitetu, na Arhitektonskom fakultetu od 10. do 19. septembra 2010. godine.

Učesnici su bili uglavnom iz evropskih zemalja, kao i iz ostalih delova sveta, dok su predavači bili iz različitih profesija i sa različitih univerziteta.

Tema EUSS 2010 bila je: Da li je 'staro' održivo? Da li je 'prošlost' održiva? Da li je nasleđe održivo? Opširno je debatovano o uticaju modernog čovečanstva na prirodno okruženje kao i na socijalne i ekonomske uslove. Opšte prihvaćeno stanovište je da je ljudski uticaj pogoršao stvari umesto da ih poboljša. Umesto da sledi stanovište da su stara vremena bila dobra vremena, EUSS 2010 imao je za cilj da traži neformalni odgovor. Razmotrena su tri glavna aspekta urbanističkog razvoja: životna sredina, društvo i ekonomija. Učesnici su procenili ove aspekte u kontekstu upoređivanja „starog” sa „novim” u pokušaju da prepoznaju suštinske razlike i sličnosti.

Ukupan školski program bio je podeljen u tri dela. Počeo je sa dijalogom o detaljnim predmetima, kao što je važnost nasleđa kao prostorne komponente. Sledeće je bilo opšte viđenje grada i diskusija o modelima i slojevima prostornog šablona, upravljanje i kulturni kontekst. Konačno, analizirani su prostorni red i kontrola sa svojim fizičkim i drugim vezama i utvrđena pragmatična rešenja. Metod rada sastojao se od rada u gru-

pama. Svaka grupa je morala je da razvije i prezentuje tri zadatka koji odgovaraju svakom od delova programa, koristeći unapred izabrane slučajeve. Svi slučajevi bavili su se gradom Wrocławom. Grupe su izabrale slučajeve, a zatim su posle studijske posete, analize dokumenata/mapa, debate i razmene ideja, prezentovale svoje početne ideje i koncept koji treba koristiti; na kraju su kroz dizajniranje modela, crteža, dijagrama ili drugih odgovarajućih sredstava, prezentovale rešenje datog zadatka. Rešenje bi na kraju moglo da bude u obliku jednostavne ideje, dijagrama, rukovodećih struktura, koncepta nove prostorne organizacije, novog socijalnog programa koji bi bio primenjen, novih propisa koje treba staviti na snagu itd.

Svaki deo grupnog rada odvijao se paralelno sa predavanjima koja su bila veoma važna za oblikovanje celog radnog procesa sa korisnim i različitim iskustvima iz različitih zemalja.

Razvijeni zadaci bili su veoma korisni primeri stvaranja i identifikacije novih urbanističkih oblika i urbanističke/gradske regeneracije koja će važiti ubuduće i za Kosovo. Sam urbanistička regener-

acija je veoma složen proces sa kojim se suočava naša zemlja i sa kojim će se suočavati u budućnosti. Prisutne su i nove urbanističke forme kroz širenje gradova i naselja na Kosovu i kroz stvaranje novih urbanih centara u procesu decentralizacije.

Veoma je važno da ovo iskustvo i razvijeni koncepti budu razmenjivani u toku izrade opštinskih i urbanističkih planova i izrade urbanističkih regulatornih planova „sopstvenim snagama”.

Sprovođenje ovih planova je takođe veoma važno. U toku ove škole zadaci su identifikovali hitna poboljšanja koja su potrebna za određene kvartove da bi se uklopili u kontekst celokupnog grada i njegove funkcije. To se takođe odnosi i na identifikaciju, razvoj i sprovođenje kapitalnih investicionih projekata.

Održana predavanja su takođe bila veoma važna jer su pokazala slučajeve odgovarajućeg istraživanja, različitih računarskih projekcija stanovništva, prostornog razvoja, saobraćaja itd.; razvoj modela i detaljne slučajeve urbanističke regeneracije. Prezentovani su mnogi primeri koji su se odnosili na postupanje sa industrijskim nasleđem. Za Kosovo generalno, a posebno za Đeneral Janković, to bi moglo da bude veoma korisno iskustvo.

Rad u grupama sa profesionalcima iz različitih zemalja je takođe bio veliko iskustvo. Stanovišta, različiti pristupi i različita rešenja obogatili su sveukupno iskustvo EUSS.

Sami Stagova
UN-HABITAT/PPPO

NOVA ORGANIZACIONA TELA ZA PLANIRANJE

OSNOVAN JE KOSOVSKI SAVET ZA PROSTORNO PLANIRANJE

Vlada Kosova je na svom sastanku od 13. maja 2010. godine donela odluku o osnivanju Saveta za prostorno planiranje (KSP), u čiji sastav ulaze članovi shodno Zakonu o prostornom planiranju br. 2003/14, koji je izmenjen i dopunjen 2008. godine (br. 03/L-106), kao svog konsultativnog tela (član 43, respektivno 6).

17. juna 2010. godine, u prostorijama Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP), zvanično su predstavljeni članovi Saveta, koji će u budućnosti predstavljati veliku profesionalnu podršku MŽSPP.

Eksperti koji su imenovani u KSP treba da: daju ideje i predloge; daju konstruktivne i profesionalne primedbe praćene održivim argumentima, bez političke, regionalne ili grupne pristrasnosti; prate sprovođenje svih prostornih dokumenata; i revidiraju, usklađuju i proširuju zakone i podzakonska akta koji se odnose na oblast prostornog planiranja na Kosovu. Obaveze koje proizilaze iz zadataka programa MŽSPP i Vlade Kosova u oblasti prostornog planiranja, koje je usvojila Skupština Kosova, treba da poštuju interese države Kosovo. To su glavni zadaci Saveta, koji su od važnosti za funkcionisanje države.

Postoje mnoge druge obaveze Saveta koje treba da budu sprovedene sa punom odgovornošću, profesionalnom i etičkom, kao što su: praćenje prostornog razvoja na Kosovu, u regionu i van njega; predlaganje prostornih politika sinhronizovanih sa evropskim principima; predlaganje i savetovanje u vezi metodologije izrade prostornih i urbanističkih planova na oba nivoa; i predlaganje

mera za poboljšanje prostorne situacije, posebno u pogledu racionalnog korišćenja prostora u našim gradovima u pogledu aspekata kao što su prirodno i kulturno nasleđe i važni infrastrukturni koraci kao što su auto putevi, železnice, hidro i termo elektrane itd. Savet u saradnji sa MŽSPP takođe treba da predlaže i definiše kriterijume za prostorno planiranje i utvrđuje lokacije i određuje kriterijume za praćenje, savetovanje i procenu kvaliteta prostornih planova i drugih regulacionih prostornih dokumenata.

Ovo je posebno važno kada se radi o važnim oblastima za zemlju, kao što su zone industrijskih parkova, zone za eksploataciju nadzemnih i podzemnih resursa i druge prostorne aktivnosti. Glavni zadatak Saveta je da spreči destrukciju i oštećivanje prostora.

Ylber Vokshi - Ylli,
Šef Kosovskog saveta
za prostorno planiranje

OSNOVANO JE UDRUŽENJE KOSOVSKIH PLANERA

Udruženje kosovskih planera (UKP) je osnovano 27. oktobra 2010. godine u Vili Grmiji na inicijativu grupe profesionalaca koji se bave urbanističkim i prostornim planiranjem. Status Udruženja je: dobrovoljna, samostalna i neprofitna organizacija, koja ima za cilj unapređivanje umetnosti i nauke urbanističkog i prostornog planiranja, od javnog-društvenog interesa. Glavni ciljevi UKP su promocija profesionalnih vrednosti koje doprinose održivom razvoju Kosova i šireg regiona; doprinos zaštiti kulturnog identiteta prostora i naselja, sa namerom da se eliminiše neravnomernost u korišćenju prirodnih, kulturnih materijalnih resursa; i razmena iskustava i profesionalnih informacija u oblasti urbanizma i prostornog planiranja. Ciljevi Udruženja su: doprinos promociji prostornog planiranja savremenih

konceptata za korišćenje i zaštitu prostora i pokušaj da se stvori nova kultura u tom pravcu kroz različite aktivnosti; unapređivanje planiranja; podrška institucijama u uspostavljanju profesionalnih i etičkih standarda u profesiji planera i izrada politika za ovu oblast; pokušaj da se utiče i podigne svest šire javnosti i saradnja sa različitim organizacijama. Udruženje kosovskih planera čine redovni i počasni članovi, a njegova struktura je izgrađena na sledeći način: Generalna skupština, kao najviša struktura udruženja koju čine svi članovi udruženja; Izvršni odbor kao struktura koja upravlja profesionalnim i administrativnim aktivnostima organizacije; Upravni odbor koji prati rad Izvršnog odbora; i Sud časti koji prati rad udruženja i vodi postupke ili disciplinske mere u

slučajevima težih prekršaja koji utiču na reputaciju i interese udruženja.

videti str. 5

Udruženje kosovskih planera je još uvek u fazi konsolidacije. U prvoj godini svog rada fokus angažovanja biće na promociji Udruženja u kosovskom društvu i šire, uspostavljanje kontakata sa nacionalnim i međunarodnim institucijama, organizacijama, univerzitetima i udruženjima, kao i sa privatnim sektorom, što za cilj ima stvaran-

je mreže institucija koje učestvuju u prostornom planiranju. Neke od planiranih aktivnosti za prvu godinu rada Udruženja su Urbanistički bje-nale, organizacija letnje škole, prvi savetodavni sastanak sa kosovskim planerima sa temama iz oblasti planiranja, obeležavanje Svetskog dana planiranja, objavljivanje bilte-

na i sastanak Generalne skupštine Udruženja u novembru 2011 godine.

Pristina 03.12.2010

Kadrush Grezda,

šef udruženja Kosovskih Planera

MEDIJSKI UGAO

USVOJEN JE REGULATORNI PLAN ZA ZATRU

iz članka objavljenog u dnevnom list "Zëri"

05 Januar 2011

U prethodne tri godine, glavni fokus opštine Peć bio je na tri najveće neformalne zone na teritoriji opštine. Regulatorni plan za Zatru je već usvojen, dok će ove godine biti završeni i regulatorni planovi za "Kristal" i "7. septembar".

Opštinski direktor za urbanizam, Gazmend Muhaxheri, rekao je u toku prezentacije da ovaj plan pruža mogućnost svim građanima

koji su gradili u ovoj zoni, da dobiju građevinske dozvole, ukoliko je njihova izgradnja u skladu sa regulatornim planom.

Na regulatorni plan za Zatru primedbe su dali savetnici iz PDK. Lider ove grupe Sali Lajci je rekao da je pre izrade plana trebalo izvršiti detaljno merenje terena, dok bi sama zona trebalo da bude podeljena u podzone prema specifičnim karakteristikama.

Peć je bila prva opština na Kosovu koja je uradila urbanistički plan razvoja 2007. godine koji je uradila holandska kompanija DNV za period od dvadeset godina.

Proces izrade regulatornog plana uključivao je različite učesnike, finansirala ga je Sida, a podržali su ga UN-HABITAT, Mobkos, Syri i Vizionit i druge lokalne organizacije.

UČESTVOVANJE U PROCESU PROSTORNOG PLANIRANJA

iz članka objavljenog u dnevnom list "Express"

17 Novembar 2010

Ministarstvo za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP) i Kancelarija UN-HABITAT-a na Kosovu su organizovali predavanje „Održivi urbani i seoski razvoj“ i interesantnu i važnu konferenciju za naše društvo „Vizionarstvo kao alat za učesničko planiranje“. Ovi događaji desili su se 8. i 9. novembra 2010. godine. Interes za učestvovanje u ovim jedinstvenim događajima bilo je na visokom nivou, a uz dva ministra i pozvane profesionalce, bili su prisutni i mnogi drugi učesnici, imajući u vidu da su ova dva događaja bila otvorena za javnost.

Prezentovana su i objašnjena iskustva iz celog sveta u oblasti prostornog planiranja, urbanizma i arhitekture.

Takođe je elaborirano učestvovanje stanovnika u procesima urbanističkog planiranja i mnoga druga pitanja u vezi sa urbanim životom. Eminentni pozvani predstavnici iz Švedske, Turske i Albanije su prikazali iskustva iz svojih zemalja u pogledu uključivanja stanovnika u proces izrade urbanističkih i prostornih plan-skih dokumenata.

Primeri iz tri kosovske opštine (Ju-

nik, Đeneral Janković i Mitrovica) koji su prezentovani na konferenciji uz podršku Programa UN-HABITAT-a za podrške prostornom planiranju opština (PPPO) takođe su bili impresivni. Posebno je ohrabrujući bio način na koji su ove opštine razvile proces uključivanja i vizionarstva u kojem su se vizije i ideje građana često bavile realnošću urbanističkog razvoja u njihovim lokalnim oblastima. Vizionarstvo kao alat za učesničko planiranje je očigledno od pomoći za buduću organizaciju teritorije i za upravljanje kvartovima, gradovima i regionima.

Na osnovu zajedničke vizije i konceptata, u ovim procesima je potrebna šira podrška društva.

UGAO UN-HABITAT-A

AGENCIJE UN-A UDRUŽUJU SNAGE DA BI DELOVALE NA PLANU KLIMATSKIH PROMENA

Agencije UN-a su govorile o svojoj privrženosti da postupaju kao jedan u borbi protiv klimatskih promena.

Predstavnici UN-HABITAT-a, Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promenama, Programa UN-a za razvoj, Međunarodne strategije UN-a za smanjenje katastrofa, Svetskog programa za hranu i Svetske meteorološke organizacije su predstavili kolektivne kapacitete sistema UN-a i mogućnosti da se podrži prilagođavanje na klimatske promene i njihovo ublažavanje u celom svetu.

Učesnici 16. Samita o klimatskim promenama u Kankunu, Meksiko, čuli kako će nepovoljni efekti klimatskih promena i dalje ometati održivi razvoj, osim ako se ne preduzmu ciljno planiranje i aktivnosti.

Govoreći na Samitu, Axumite Gebre-Egziabher, šef Globalnog odseka UN-HABITAT-a, rekao je da u ovoj situaciji kada polovina svetskog stanovništva živi u gradovima, a milijarda njih u sirotinjskim kvartovima, potrebno je da se izvrši široka procena ranjivosti gradova koja je integrisana sa poboljšanim politikama urbanističkog planiranja koje uzimaju u obzir klimatske promene, ako hoćemo da se uhvatimo u koštac sa stvaranjem održivijih gradova.

Gebre-Egziabher je takođe naglasio da iako je privrženost prilagođavanju i ublažavanju klimatskih promena bilo globalno, realizacija mora da bude na lokalnom nivou.

Govoreći posle ovog događaja, Rafael Tuts, šef Ogranka za urbano

okruženje i planiranje UN-HABITAT-a je rekao: „Skup u Kankunu je prepoznao ulogu sistema Ujedinjenih nacija u podršci aktivnostima gradova na prilagođavanju klimatskim promenama i njihovo ublažavanje.”

“Primeri iz Meksika, Filipina, Jordana, Norveške i Španije su pokazali kako mogu da budu poboljšane aktivnosti gradova kroz međunarodno partnerstvo“, zaključio je on.

Za mnoge, Kankun je dao dobar podsticaj međunarodnom procesu klimatskih promena i njihovog ublažavanja, uz Kankunski sporazum koji države čvršće stavlja na put ka budućnosti sa manjom emisijom.

izvor: www.unhabitat.org

Treća međunarodna konferencija o bezbednosti žena:

Izgradnja inkluzivnih gradova

NJUDELHI, INDIJA, 22-24 NOVEMBAR 2010.

Tema Treće međunarodne konferencije o bezbednosti žena je 'Izgradnja inkluzivnih gradova'. Ova tema naglašava kako koncept bezbednosti žena može da se iskoristi kao početna tačka za aktivnosti na planu nasilja protiv žena i prava žena kroz strateško okupljanje ključnih urbanih učesnika i kreatora odluka, uključujući žene čiji glasovi i perspektive drugačije ne bi mogli da se čuju. Ova konferencija predstavlja nadgradnju uspeha ranijih konferencija uz istovremenu težnju da se posveti pažnja tekućim pitanjima kao što su brzi rast urbane populacije i njegov uticaj na socijalno isključene grupe. Potrebe žena koje žive u sirotinjskim kvartovima i siromašnim naseljima, starih žena, žena sa posebnim potrebama, žena starosedelaca, lezbijki i transeksualki i žena iz etničkih i kulturnih manjina i dalje predstavljaju posebne izazove za one koji rade na uključivanju reprezentativnih grupa žena u bezbedne gradove, ženskim pravima i sprečavanju nasilja prema ženama. Kao rezultat toga, međunarodna zajednica mora

sada da se fokusira na uključivanje rodova kroz šire sočivo koji uzima u obzir višestruku isključenost sa kojom se suočavaju žene koje žive u gradovima širom sveta. Žene sa svih nivoa urbanog života biće u centru ovog događaja, razmenjujući svoje dobre ideje i iskustva u cilju kolektivnog razvoja strategija za suočavanje sa pitanjima koja predstavljaju pretnju bezbednosti žena i ravnopravnosti.

Treća Međunarodna konferencija o bezbednosti žena pruža mogućnost da se uspostave i proširuju lokalni i međunarodni pristupi koji će izgraditi bezbednije i inkluzivnije gradove za žene i devojke. Ovaj događaj će omogućiti učesnicima da kolektivno istraže kako su ili kako mogu ove metodologije da budu prilagođene, kako da budu nastavljene i kako mogu da budu poboljšane i iskorišćene na drugim mestima u cilju suočavanja sa novim pitanjima. Pored toga, konferencija će obezbediti prostor za učenje od kolega i za izgradnju kapaciteta lokalnih grupa, tako da novi akteri mogu da preuzmu odgovornost za zauzimanje

pristupa bezbednih i inkluzivnih gradova u svojim zajednicama. Konkretno, ciljevi Treće Međunarodne konferencije o bezbednosti žena su: revizija, analiza i konsolidacija različitih pristupa/alata čiji je cilj izgradnja bezbednih i inkluzivnih gradova, izgradnja snažnih kapaciteta na lokalnom nivou civilnog društva u cilju mobilizacije podrške širom zajednice za aktivnosti izgradnje bezbednih i inkluzivnih gradova, procena i razmena naučenih lekcija i razvijenih dobrih praksi za unapređivanje inkluzivnosti i prava žena.

Treća Međunarodna konferencija o bezbednosti žena je organizovana u saradnji sa više ključnih međunarodnih partnera koji su u prvom planu kada se radi o bezbednim gradovima za rad žena. Red Mujer y Habitat de America Latina i Huairou komisija, Razvojni fond Ujedinjenih nacija za žene (UNIFEM) i Program Ujedinjenih nacija za ljudska naselja (UN-HABITAT) su partneri na tom planu.

izvor: www.unhabitat.org

OPŠTINSKI UGAO

Opština Junik otvara javnu debatu o nacrtu Opštinskog Plana Razvoja 2010-2023+

Ceremonija otvaranja javne debate o nacrtu opštinskog plana razvoja 2010-2023+ počela je u petak 15. oktobra u restoranu „Oda e Junikut“ u Juniku. Ovaj događaj je okupio više od 150 ljudi koji su želeli da vide prezentaciju nacrtu OPR. OPR je uradilo opštinsko osoblje Junika iz opštinskog Direktorata za urbanizam, geodeziju i životnu sredinu. Ovaj proces su podržali Program podrške prostornom planiranju opština (PPPO), Kulturno nasleđe bez granica (CHWB) i Zavod za prostorno planiranje (ZPP) pri Ministarstvu za životnu sredinu i prostorno planiranje. Javna rasprava OPR bila je otvorena do 15. decembra 2010. godine. Javna rasprava pružila je priliku stanovnicima i različitim učesnicima da daju svoja viđenja,

komentare, pokreću pitanja i daju predloge u vezi sa planom pre nego što on bude poslat Ministarstvu za životnu sredinu i prostorno planiranje za davanje saglasnosti i konačno usvajanje u Skupštini opštine Junik. U svom uvodnom govoru, gradonačelnik Junika g. Agron Kuqi je pomenuo važnost OPR koji predstavlja prvi i najvažniji dokument koji je izradilo opštinsko osoblje. Proces izrade plana omogućio je opštinskom osoblju da izgradi svoje kapacitete za buduće aktivnosti planiranja. G. Kuqi je takođe izrazio zahvalnost PPPO, CHWB i ISP, institucijama i agencijama koje su pomagale i podržavale ovaj proces. On je takođe odao priznanje prethodnoj lokalnoj samoupravi za njihov rad na pokretanju ovog procesa tokom 2009. godine. U svom uvodnom govoru, šef Kancelarije UN-HABITAT-a na Kosovu g-đa Krystina Galezia, naglasila je najvažniji segment PPPO, a to je izgradnja kapaciteta, a u ovom slučaju bez ikakve sumnje, OPR Junika predstavlja uspešnu priču. Svojim prisustvom sastankom su uveličali predstavnici Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje, savetnik ministra g. Husnija Bešković, predstavnici različitih međunarodnih i nacionalnih agencija i institucija, kosovskih opština, Policije Kosova, Agencije za regionalni razvoj RDA West i EULOG, Svetskog programa za hranu FAO, OEBS-a, KFOR-

draft-
MUNICIPAL DEVELOPMENT PLAN
OF JUNIK
2010 - 2023 +

a. Koristeći ovu priliku, nemačka agencija GTZ je iskazala svoju privrženost i spremnost na saradnju i sprovođenje projekata u sektoru mladih. Ova inicijativa će biti u skladu sa tekućim projektom osavremenjivanja škole, koji zajednički finansiraju opština JUNIK i PPPO. Opština Junik je prva opština na Kosovu koja je zauzela drugačiji pristup izradi opštinskog plana razvoja (OPR). Suprotno uobičajenoj praksi da se izrada planova poveri lokalnim i/ili međunarodnim kompanijama, što često uključuje velike troškove, Junik je to uglavnom uradio korišćenjem sopstvenih resursa. OPR za Junik je sveobuhvatan, multisektorski dokument koji ima za cilj davanje jasne vizije i ciljeva budućeg prostornog razvoja ove teritorije.

Rudina Qerimi

UN-HABITAT/PPPO

POTPISIVANJE SPORAZUMA O SARADNJI SA MAMUŠOM I DRUGIM NOVIM OPŠTINAMA

28. oktobra 2010. godine, šef Kancelarije UN-HABITAT na Kosovu g. Krystina Galezia i gradonačelnik opštine Mamuša g. Arif Butuc potpisali su Memorandum o razumevanju za izradu opštinskog plana razvoja Mamuše.

Opština Mamuša je u vreme kada je pokrenut proces planiranja bila pilot opštinska jedinica. Proces planiranja je počeo u junu 2008. godine kada je organizovana vizionarska radionica koju je organizovao UN-HABITAT u saradnji sa tada pilot opštinskom jedinicom Mamuša i Kulturnim nasleđem bez granica (CHWB). Kao rezultat ovog pristupa učesničkog planiranja, uz pomoć

tima PPPO, proizašla je inkluzivna i sveobuhvatna vizija za Mamušu.

Krajem 2008. godine pilot opštinska jedinica Mamuša dobila je pun status opštine. Ipak, kao novoosnovana jedinica lokalne samouprave ona još uvek nema relevantne planske dokumente što trenutno vodi ka nekontrolisanom prostornom i urbanističkom razvoju Mamuše.

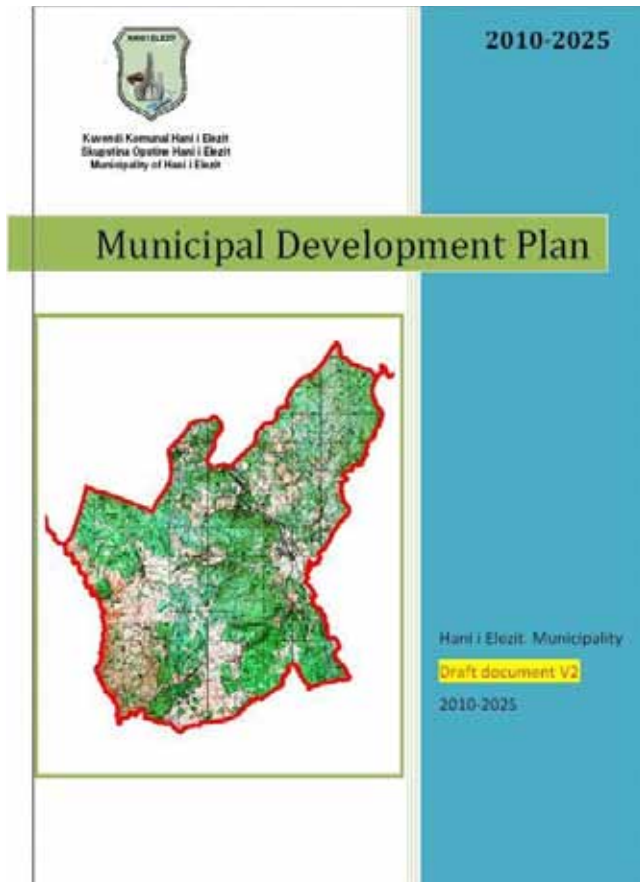
Za potrebe usmeravanja i kontrolisanja budućeg razvoja opštine, Mamuša treba da izradi opštinski plan razvoja, na šta ih takođe obavezuje kosovski Zakon o prostornom planiranju. Da bi to uradila, Mamuša je tražila tehničku

pomoć od UN-HABITAT-a za izradu opštinskog plana razvoja koristeći okvir učesničkog planiranja Programa podrške prostornom planiranju opština (PPPO). U međuvremenu su potpisani memorandumi o razumevanju sa Gračanicom i Partešom, dve nove opštine koje su formirane u okviru procesa decentralizacije.

Dafina Karahoda
UN-HABITAT/PPPO

OPŠTINSKI UGAO

ĐENERAL JANKOVIĆ INICIRA KAPITALNI INVESTICIONI PROJEKAT I POKREĆE OPŠTINSKI PLAN RAZVOJA 2010-2025

Krajem 2008. godine opština Đeneral Janković i PPPO UN-HABITAT-a (Program podrške prostornom planiranju opština na Kosovu, faza 2) potpisali su Memorandum o razumevanju za izradu opštinskog plana razvoja (OPR) i urbanističkog plana razvoja (UPR).

Đeneral Janković je u procesu transformacije iz seoske u urbanu zonu i tek je nedavno dobio status opštine. Tokom procesa izrade OPR, identifikovan je aspekt urbanizacije i nepostojanja javnih mesta u urbanoj oblasti. Kroz proces planiranja takođe je naglašeno da je ovaj grad jedna od glavnih 'vrućih tačaka' na Kosovu koje se smatraju ranjivim kada je reč o degradaciji životne sredine, uglavnom zbog zagađenja vazduha i zemljišta.

Kao rezultat procesa planiranja i kasnijih razgovora između UN-HABITAT-a i opštine Đeneral Janković, dogovoreno je da kapitalni investicioni projekat treba da se bavi poboljšanjem javnih prostora i treba da je zajednički finansiraju obe strane. Da bi odgovorio na ove potrebe, kapitalni investicioni projekat (KIP) je dizajniran sa fokusom na poboljšanje centra grada. 30. septembra 2010. godine, lokalna kancelarija PPPO u Đeneral Jankoviću je u saradnji sa administracijom PPPO (UN-HABITAT) i opštinom Đeneral Janković organizovala ceremoniju potpisivanja sporazuma o saradnji između Opštine i UN-HABITAT-a. Ovoj ceremoniji su prisustvovali osoblje i šef Kancelarije UN-HABITAT-a na Kosovu

Krystina Galezia.

Projekat namenjen poboljšanju javnih prostora u Đeneral Jankoviću je sada u fazi realizacije, dok je opštinski plan razvoja (OPR) 2010-2015 pokrenut 17. decembra 2010. godine i koji će biti na uvidu javnosti 60 dana, do 17. februara 2011. godine.

U izradu OPR bili su uključeni svi sektori opštine sa svim raspoloživim opštinskim osobljem. Direktor za urbanizam, katastar i životnu sredinu bio je glavni akter projekta uz podršku Programa podrške prostornom planiranju opština (PPPO), koji finansira Sida a sprovodi UN-HABITAT.

Proces planiranja bio je velika mogućnostu smislu uspostavljanja veoma entuzijastičnog učešća javnosti iz svih grupa građana i drugih zainteresovanih stranaka. Period javne rasprave je jedan od glavnih koraka koji omogućava uključivanje svih zainteresovanih učesnika u finalizaciju OPR. To je istovremeno mogućnost da stanovnici opštine daju završne komentare i razmotre različita pitanja u vezi sa planom.

Ceremonija otvaranja javne rasprave pružila je mogućnost mnogim važnim učesnicima da se upoznaju sa učesnicima. Tom događaju su prisustvovali: Agim Radoniqi, direktor Odeljenja za prostorno planiranje; g. Luan Nushi, direktor Zavoda za prostorno planiranje; predstavnici Kosovske policijske službe; KFOR; OEBS; predstavnici susednih opština ; NVO; lokalnih medija; i što je najvažnije, građani Đeneral Jankovića.

U svom uvodnom izlaganju. G. Muzafer Dernjani, zamjenik gradonačelnika, visoko je ocenio važnost OPR i angažovanje opštinskog osoblja i iskazao svoju zahvalnost UN-HABITAT-u i Sida-i na podršci. G. Ishaku Maitumbi iz PPPO, UN-HABITAT, naglasio je važnost kapaciteta koje je opština stekla i aktivno učestvovanje javnosti u toku procesa planiranja. G. Maitumbi je rekao da je izrada plana sopstvenim snagama opštine Đeneral Janković bila rezultat aktivnog učestvovanja i posvećene angažovanosti opštine i njenih kapaciteta. G. Radoniqi i g. Nushi su naglasili važnost planiranja za kontrolu prostornog razvoja i ekonomski rast. Posle uvodnih govora, g. Nexhmedin Daci, direktor Odeljenja za urbanizam, katastar i životnu sredinu predstavio je nacrt OPR.

U toku ovog događaja bilo je nekoliko komentara. Oni su obuhvatili prioritetne aktivnosti/ projekte za sprovođenje plana, uzimajući u obzir finansijske kapacitete opštine, a takođe i važnost razvoja poljoprivrede i kulturnog turizma.

Sami Stagova & Pren Domgjoni
UN-HABITAT / PPPO

OPŠTINSKI UGAO

VIZIONARSTVO ZA ODRŽIVI BUDUĆI RAZVOJ GRAČANICE

Program podrške prostornom planiranju opština je u saradnji sa opštinom Gračanica i u partnerstvu sa Kulturnim nasleđem bez granica, Friedrich Ebert Stiftung i ICO, organizovao vizionarsku radionicu u Ohridu, Makedonija od 25-29 novembra 2010. godine.

Radionica je bila deo podrške UN-HABITAT-a kosovskim opštinama u jačanju njihovih kapaciteta za efikasno urbanističko upravljanje, inkluzivno planiranje prostornog razvoja i osposobljavanje civilnog društva za učestvovanje u procesu odlučivanja.

Opštinski službenici, uključujući gradonačelnika, članove zajednice i predstavnike različitih NVO koje rade u Gračanici, kao i predstavnici privatnog sektora, radili su zajedno na razvijanju vizije budućnosti svoje opštine.

Cilj ove radionice bio je da se ohrabre učesnici da razmene svoja razmišljanja i sećanja o svojoj opštini i da zajedno počnu da razmišljaju o budućnosti, pronalazeći ideje o tome kako da se Gračanica učini boljim mestom za svakoga.

Uvod u radionicu je napravljen kroz vizualizaciju mape sećanja opštine. Pomenuti su različiti javni prostori, ulice,

kvartovi, prirodni resursi, zelene oblasti, a posebno manastir, posle čega su ucrtani u mapu.

Učesnici su se upoznali sa osnovnim principima planiranja i potrebnim alatima da bi mogli da izađu sa širokim idejama i ciljevima u pogledu strateških prioriteta za budući razvoj svoje opštine. Oni su bili podeljeni u četiri grupe koje su pokrivala sledeće odabrane teme: Prirodno i kulturno nasleđe; Infrastruktura i mobilnost; Ekonomski

razvoj; i Socijalne usluge i smeštaj.

Sve grupe su sprovele SWOT analizu izabranih tematskih oblasti. Zadatak svih grupa je bio da identifikuju i detaljno analiziraju prednosti, slabosti, mogućnosti i pretnje sadašnje situacije. Pored toga, svaka grupa je razvila svoje ciljeve i kao poslednji korak, transformisali su svoje zaključke u "vizionarske mape". Konačno, učesnici su usvojili zajednički moto i logo, kao i zajedničku izjavu o viziji.

Ovo je bio prvi korak ka izradi opštinskog plana razvoja, a rezultati ove radionice će biti iskorišćeni kao doprinos za naredne faze.

Rezultati sa radionice biće predstavljeni širem auditorijumu i građanima Gračanice na multi medijalnoj prezentaciji koja će biti održana u bliskoj budućnosti. To će pružiti mogućnost za diskusije i za uzimanje u obzir dodatnih sugestija i primedbi.

**Gloriosa Hisari and
Ximi Osmani**
UN-HABITAT/PPPO

OPŠTINSKI UGAO

ĐACI ŠKOLE METO BARJAKTARI BEZBEDNIJI NA PUTU DO ŠKOLE

Inauguraciona ceremonija kapitalnog investicionog projekta „Poboljšanje pristupa osnovnoj školi Meto Barjaktari“ u Mitrovici, održana je ispred škole 3. novembra 2010. godine. Projekat je inicirala peticija školske zajednice, a on je elaboriran u tesnoj saradnji između škole, zajednica u okolini škole, opštinskih odeljenja i tima MUSPP UN-HABITAT-a u Mitrovici. G-đa Kristina Galezia, šef Kancel-

arije UN-HABITAT-/MUSPP na Kosovu izrazila je svoje zadovoljstvo zbog realizacije ovog projekta koji obezbeđuje sigurniji i udobniji pristup za oko 1000 đaka ove škole, a u isto vreme, povećava privlačnost okoline. Ona je naglasila da će UN-HABITAT, uz podršku Sida-e, nastaviti da učestvuje u investicijama čiji je cilj poboljšanje javnih prostora i veći kvalitet urbanih prostora za sve građane, sa poseb-

nom pažnjom za najugroženije među njima. Gradonačelnik Mitrovice, g. Avni Kastrati je izrazio zahvalnost za dosadašnje angažovanje UN-HABITAT-a u Mitrovici. „UN-HABITAT je naš strateški partner i nadamo se da ćemo nastaviti našu saradnju na drugim važnim projektima za grad“, rekao je on. Obavljeni radovi uključivali su zatvaranje pristupa školi automobilima, popunjavanje dubokog betonskog jarka, poboljšanje površine neformalnog alternativnog puta, izravnavanje površine cele raskrsnice na pristupnom putu („plato“), mere ograničavanja brzine i parkiranja, kapacitete za prostorije Handikosa, postavljanje osvetljenja na oba pristupa školi. Poboljšanje pristupa osnovnoj školi Meto Barjaktari u Mitrovici je projekat koji su u podjednakim iznosima finansirali Opština Mitrovica i Program podrške prostornom planiranju opština, Faza 2 (MUSPP2) UN-HABITAT-a na Kosovu, koji finansira Švedska agencija za međunarodni razvoj, Sida.

Drita Nushi
UN-HABITAT/PPPO

KARAKTERISTIČNE PRIČE

Grad sivog neba

Na našoj pitoreksnoj turi ka granici sa Makedonijom, s planinama na desnoj strani i rekom Lepenac na levoj, nalazi se gradić Đeneral Janković. Od mnogih njegovih karakteristika dve su glavne. Prva je da su stanovnici Đeneral Jankovića potencijalni pacijenti od bolesti respiratornih organa, dok je druga da svi oni žive u kućama čiji su krovovi sive boje.

“Pogledajte jedini krov s leve strane na onoj kući koji je crvene boje. Napravljena je ove godine”, počinje priču Gani

Shkreta. Po njemu, potrebno je samo godinu dana da krov promeni boju.

„Čuo sam da će se srediti centar grada, da će biti zasađeno novo drveće. Pre nekoliko dana prijatelj mi je rekao da će izvući stare kocke ispred opštine“, reče on, dodajući da je to jedino što je ostalo iz Titovog vremena.

“On (Tito) je bio pametan čovek“, dodaje on vrteći glavom.

“Uprava Fabrike cementa, čije prostorije danas koristi Skupština opštine biće takođe sređene“. To su informaci-

je koje je čuo 67-godišnji Gani Shkreta o sređivanju centra Đeneral Jankovića. Opština koja broji 10000 stanovnika osnovana je u procesu decentralizacije na Kosovu 2005. godine kao pilot jedinica. 2008. godine Đeneral Janković je dobio status opštine.

videti str. 11

U toku prve faze funkcionisanja u statusu opštine, Đeneral Janković se suočio sa mnogim teškoćama, pri čemu je glavni izazov bio nepostojanje urbanističke regulative i prevencije nelegalne izgradnje. Neiskusna u tom aspektu i bez budžetskih sredstava, opštini Đeneral Janković su više nego ikada bile potrebne investicije i izgradnja kapaciteta lokalnog osoblja.

UN-HABITAT je preko Programa podrške prostornom planiranju opština (PPPO) uključio ovu opštinu u program i odmah napravio listu prioritarnih projekata/aktivnosti koje treba preduzeti. Saradnja između Đeneral Jankovića i PPPO je počela vizionarskom radionicom koja je održana u Ohridu, na kojoj su učesnici razmenili svoja sećanja i ideje o svojoj opštini i zajedno počeli da razmišljaju o budućnosti Đeneral Jankovića.

Posle vizionarske radionice koja je bila prvi korak u izradi opštinskih razvojnih planova, održano je nekoliko sastanaka i radionica uz učešće organizacija civilnog društva, lokalnih poslovnih subjekata i građana. Tako je to počelo sa „metodom učenja kroz rad“ koristeći pristup „sopstvenih snaga“ za izradu planskih dokumenata i projekata, uz podršku PPPO.

U skladu sa ovim procesom, opština Đeneral Janković je iskazala potrebu za sređivanjem centra grada, pri čemu je taj projekat počeo sa realizacijom, a zajednički i ravnopravno će ga finansirati UN-HABITAT i opština. Ukupna vrednost ovog projekta je 70 hiljada

evra.

Šarcem, menjajući svoju reputaciju

Većina ljudi koji rade u opštini Đeneral Janković slažu se da se njihov grad razvijao zajedno sa fabrikom cementa, iako je poznata i kao crna rupa Đeneral Jankovića.

Za ulazak u „crnu rupu“, potrebna je posebna dozvola direktora fabrike. Oni kažu da zbog lične zaštite moramo da nosimo šlem.

„To važi za sve, pa i za žene“, kaže portir na ulazu. Ispred nas nalazi se svet metala i radnika koji pokušavaju da fabriku održe u životu. Ulazeći u zgradu prolazimo kroz hodnik sa zelenim rastinjem, ali ipak cela oblast miriše na dim cigareta. Penjemo se stepenicama do prvih vrata na drugom spratu. Kada su saznali da se interesujem za zagađenje i za način za filtriranje dima, svi su ostali bez reči. Niko od njih nije bio nadležan da govori. Prstom su pokazali na upravnu zgradu.

„Pitajete njih“, rekoše.

Zastrašujuće i prašnjave metalne stepenice vode u prizemlje zgrade.

„Želite li šoljicu kafe?“, upita me jedan od njih.

„Hvala. Nemam vremena“, odgovorih.

Skoro je 1 sat po podne, a dim i dalje izlazi iz dimnjaka „Šarcema“, stvarajući utisak da su to smrtonosni oblaci koji su ostali od kiše.

„Većina ljudi koji ovde rade žive u Đeneral Jankoviću. I naše porodice su ovde. Naša nada u budućnost zasniva

se na radu u Šarcemu“, kaže Ahmet Dernjani, jedan od radnika.

Pali cigaretu. „Ja dvostruko pušim. Udišem dim iz dimnjaka, a tu je i dim iz zapaljene cigarete. Ovo je Marlboro, dok u dimu iz dimnjaka može svašta da bude“, kaže on. Oni znaju da dolazi vreme kada će infrastruktura biti popravljena uz izgradnju zelenih površina. Opština će zasaditi novo drveće, ukloniće ogradu oko svojih prostora, a cela oblast će biti pretvorena u zelenu zonu. To je ono što su oni čuli o sređivanju centra grada.

„Potrebno nam je zelenilo kao što ribama treba voda“, kaže Demjani, nadajući se da novi kapitalni investicioni projekat UN-HABITAT-a neće ostati nezavršen kao što je to bio slučaj sa parkom u dvorištu Šarcema. Zahvalio se UN-HABITAT-u na podršci, iako prema njemu „jedan cvet ne znači da je stiglo proleće“.

„Ono što je stanovnicima potrebno je više hrabrosti i motivacije da menjaju stvari...kao i da zauvek izbace reči ‘to nije moj problem’“, kaže Demjani.

Napuštamo Šarcem koji i dalje radi, nadajući se da će jednog dana fabrika i grad biti uzori za zaštitu životne sredine na Kosovu.

Astron Mahmutaj
UN-HABITAT/PPPO

Sledeće izdanje

- JAVNA PREZENTACIJA ZA REZULTATE - RADIONICA VIZIONIRANJA GRAČANICE
- KAPITALNI INVESTICIONI PORJEKTI - SADAŠNJA SITUACIJA
- ZAVRŠETAK IZVEŠTAJA STRATEŠKOG OCJENA ŽIVOTNE SREDINE ZA ĐENERAL JANKOVIĆ

UČINIMO ZAJEDNO GRADOVE BOLJIM

MUSPP2 je druga i naprednija faza Programa podrške prostornom planiranju opština. Njegov koncept je razvijen u saradnji sa partnerskim opštinama u cilju obezbeđivanja konsolidacije planskih aktivnosti koje su sprovedene u okviru MUSPP1. Dizajn programa je napravljen u saradnji sa Ministarstvom za životnu sredinu i prostorno planiranje (MŽSPP), Udruženjem kosovskih opština i Sida-om.

Program se bavi potrebom za jačanjem kapaciteta lokalnih organa i njihovih profesionalnih službenika za sprovođenje opštinskih i urbanističkih planova razvoja urađenih u okviru MUSPP1. On se takođe odnosi i na potojeću stručnost i iskustvo lokalnih i centralnih organa odgovornih za aktivnosti planiranja (npr. opštinska odeljenja za urbanizam, Odeljenje za prostorno planiranje i Zavod za prostorno planiranje pri MŽSPP). Saradnja na centralnom nivou je fokusirana na pitanja koja nisu u nadležnosti opština i gde je podrška sa centralnog nivoa od suštinske važnosti. MUSPP2 teži direktnijem uključivanju organizacija građanskog društva u sprovođenje programa kroz sistem sporazuma o saradnji. Na osnovu lekcija naučenih iz ranijih iskustava, pružanje tehničkih saveta i podrška se ovoga puta pružaju korišćenjem pristupa zasnovanog na projektima sa snažnom orijentacijom na rezultat.

IMPRESSUM

UN HABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

UČINIMO ZAJEDNO GRADOVE BOLJIM

*Program podrške
prostornom planiranju
opština (MuSPP)*

Glavni tehnički savetnik/
Šef kancelarije
Krystyna Galezia
krystyna.galezia@unhabitat-kosovo.org

Kancelarija UN-HABITAT-a, Kosovo
Zgrada Ministarstva "Rilindja"
10 sprat,
10000 Pristina, Kosovo
Tel.: +381/38/20032611
Fax: +381/38/224122

Vise informacija o UN-HABITAT,
Kosovo:
www.unhabitat-kosovo.org

Vise informacija o UN-HABITAT
www.unhabitat.org

Editiranje: Krystyna Gallezia, Rudina Qerimi i Džilian Bajvoter

Ovaj Bilten je omogućila Vlada Švedske preko Sida-e. Sva viđenja, mišljenja i zaključci su autorski. Prilozi koji se odnose na opštine ne moraju da odražavaju stavove i odluke dotičnih opština. Sadržaj ovih članaka ne mora da odražava stav UN-HABITAT-a u vezi razmatranih pitanja ili datih izjava i ne moraju da odražavaju viđenja Sida-e ili Vlade Švedske.